

عید سعید قربان و اعمال و عبادات آن

عید سعید قربان و اعمال و عبادات آن...

عید سعید قربان و اعمال و عبادات آن

عید سعید قربان، همانند عید سعید فطر، عید مذهبی و دینی تمام مسلمانان جهان از هر فرقه و طائفه ای می باشد و این عید نه تنها در اسلام، بلکه پیش از اسلام از زمان تجدید بنای خانه خدا [کعبه] توسط حضرت ابراهیم (ع) و فرزندش حضرت اسماعیل (ع) به بعد رایج بوده و موحدان و پیروان دین حنیف ابراهیم (ع) و حتی مشرکان عربستان، آن را گرامی می داشتند . پیدایش عید قربان بر می گردد به آن زمانی که حضرت ابراهیم (ع) در عالم رؤیادید که خدا او را فرمان داد که بادیست خویش پسر خود را قربانی می کند.

پس از تکرار این رؤیا به ابراهیم الهام شد که این پیام الهی است و از وسوسه های شیطان دور است. بدین جهت آنرا با پسرش اسماعیل (ع) در میان گذاشت و اسماعیل (ع) که به ایمان و صداقت پدرش مطمئن بود، بیدرنگ پیشنهادش را پذیرفت و با شادمانی از آن استقبال کرد. اما هنگامی که دردم ذی حجّه، حضرت ابراهیم (ع) فرزندش اسماعیل (ع) را در سرزمین منی به زمین خواباند و قصد قربانی کردنش را نمود، به او وحی شد که ای ابراهیم! همانا تو به وظیفه ات عمل کردی و مراتب اخلاص خود را اظهار داشتی، ولی این یک امتحان بود، نه یک عمل واقعی و انجام شدنی. ما به عوض اسماعیل (ع)، گوسفندی برای تو فرستادیم و او را به جای اسماعیل (ع) قربانی نما.

حضرت ابراهیم (ع) گوسفند اهدا شده الهی را در سرزمین منی قربانی کرد. او با این کار، هم خودش و هم فرزندش را از آزمایش بزرگ الهی، پیروز و پذیرفته شده بیرون آورد.

از آن زمان، قربانی کردن گوسفند، یا شتر و یا گاو، سنتی برای موحدان و مسلمانان گردید.

این روز، عید است و عید از اوقات مهم و حساس سال است که سزاوار است انسان، برای توفیق انجام اعمال نیک و رفتار خدا پسندانه، در درگاه خدای بزرگ دعا کند و این روز، روزی است که خداوند متعال به بندگانش خود اجازه عمومی برای حضور در پیشگاه خود داده و آنان را از بخشش خاص، آموزش گناهان، اصلاح عیوب، رسیدن به حاجات و آرزوها، جویز و ایمنی خود از فتنه ها و آشوب های بهره مند می سازد.

امام جعفر صادق (ع)، به نقل از پدرانش در باره حضرت علی (ع) فرمود: کان یعجبه ان یفرغ نفسه اربع لیل فی السنه، وهی اول لیله من رجب، و لیله النصف من شعبان، و لیله الفطر، و لیله الاضحی.

یعنی: امام علی بن ابی طالب (ع) دوست داشت چهار شب در سال، خود را از هر چیزی فارغ نماید: شب اول رجب، شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان.

میرزا جواد ملکی تبریزی (ره) در توضیح این حدیث گفت: ممکن است منظور از فراغت، فراغت برای عبادت در آن شب و با زنده نگه داشتن آن باشد. بلکه به قرینه احادیث مشابه ظاهراً منظور همین است. زنده نگه داشتن آن، عبارت از فارغ ساختن نفس، قلب و اعضای بدن در خدمت به خداوند متعال است، به این صورت که دل او در یاد خدا باشد، بدنش مشغول فرمانبرداری و عبادت خدا بوده و در طول شب هیچ چیزی حتی مناجات، او را از خدا وند غافل ننماید، مگر اینکه مشغول شدن به این مناجات نیز برای خدا و به خاطر او باشد، که این مطلب اولین درجه مراقبت است.

به هر روی اعمال عبادی شب و روز عید قربان عبارتند از :

1- زیارت قبر شریف ابا عبدالله الحسین (ع) و در صورت امکان، اقامت در آن مکان شریف، در شب عید قربان .

2- خواندن ده بار دعای: یا دائم الفضل علی البریه... در شب عید فطر.

3- غسل کردن در بامداد روز عید، که مستحب و سنت مؤکد است.

4- پوشیدن لباسهای نظیف و تمیز.

5- خواندن دعای: اللهم انا نستفتح التّناء بحمدک ونستدعی الثواب بمنک...

6- خواندن این دعا به هنگام رفتن به سوی مصلاهی نماز عید: بسم الله و بالله، الله اکبر، الله اکبر، الله اکبر، الله اکبر...

7- خواندن نماز عید قربان.

8- خواندن این دعا پس از نماز عید قربان: الله اکبر، لا اله الا الله والله اکبر، ولله الحمد...

9- قربانی کردن به حیوان حلال گوشت [گوسفند، گاو و شتر]، که برای حاجیان واجب و برای غیر حاجیان سنت است

10- هدیه گوشت قربانی. [برخی از امامان معصوم (ع) یک سوم گوشت قربانی را به همسایگان، یک سوم را به نیازمندان و یک سوم دیگر را به اهل و عیال خویش هدیه می کردند.]

11- خواندن دعای ندبه و سایر ادعیه ای که برای این روز بزرگ روایت و توصیه شده است.